

Prof. Dr. GÜLER ARAS

Kurucu Başkan, Entegre Raporlama Türkiye Ağı - ERTA
Kurucu Direktör, Yıldız Teknik Üniversitesi Finans
Kurumsal Yönetim ve Sürdürülebilirlik Merkezi – CFGS

dr.guler.aras@gmail.com

KURUMSAL RAPORLAMADAKİ BÜYÜK DÖNÜŞÜM: ENTEGRE RAPORLAMAYA DOĞRU

Dünya genelinde finansman, insanlar ve bilgi arasında var olan bağlantıyı somut bir şekilde ortaya koyan küresel mali krizin ardından, yatırım kararları, kurumsal davranış ve raporlamanın daha iyi ilişkilendirilerek finansal istikrar ve sürdürülebilir kalkınmanın teşvik edilmesi, küresel bir ihtiyaç haline geldi. Başta yatırımcılar olmak üzere paydaş beklentilerine cevap verme noktasında mevcut raporlama düzenlerinin yetersizliği karşısında kurumsal raporlama sistemindeki evrim süreci tetiklenmiş oldu. Paydaşların sadece kendisi için değil toplum için de değer yaratan kurumların varlığını önemsemesiyle birlikte, finansal bilginin yanı sıra finansal olmayan bilginin, bunların aralarındaki bağlantının raporlanması ve kurumların değer yaratma hikayelerinin paylaşılması ihtiyacı “Entegre Raporlama”nın doğuşunu beraberinde getirdi.

Entegre raporlamanın odağı: Hesap verebilirlik, şeffaflık ve güven

Hesap verebilirlik, şeffaflık ve güveni odağına alan entegre raporlama, yatırımcılara daha etkin sermaye tahsisi kararları vermeleri için ihtiyaç duydukları bilgileri sağlamanın yanı sıra kurumların diğer paydaş gruplarının da beklentilerine tek bir raporda cevap vermeye imkân sunan tek raporlama düzeni. Kurumların değer yaratma hikayelerini net, öz ve bütünsel olarak anlatma yöntemlerini geliştiren ve dönüştüren entegre raporlama, kurumsal stratejiler ve planlar hakkında bütünsel düşünme, önemli riskleri ve fırsatları yönetme ve kurumsal performansın yönetilmesi noktasında bütünsel ve kapsayıcı bir yaklaşım sunuyor.

Değer yaratma hikayenizin ana kahramanı: Entegre düşünce

Entegre düşünce temeline dayalı olan entegre raporlama, kurumların finansal performansının yanı sıra çevresel, sosyal ve ekonomik performansları arasındaki bağlantıyı tanımlayan ve nasıl değer yarattığını anlatan bir yaklaşımı öngörüyor. Aynı zamanda, yatırımcılar ile diğer paydaşlarının kuru-

Finansal bilginin yanı sıra finansal olmayan bilginin, bunların aralarındaki bağlantının raporlanması ve kurumların değer yaratma hikayelerinin paylaşılması ihtiyacı “Entegre Raporlama”nın doğuşunu beraberinde getirdi.

mun gerçek performansını ve risklerini görebilmelerine imkân sağlıyor. Aslında yatırımcıların şirketin amacını ve bu amaca ulaşması için stratejilerini görebilmeleri, yatırımcılar ile şirket arasında bir bağ kurarak sürdürülebilir iletişimi sağlıyor. Özetle, kurumların tüm paydaşları için değer yaratmasına odaklı bir yaklaşımı temel alan bu raporlama düzeni, sürdürülebilir değer yaratmasını destekleyerek kurumlar, paydaşları ve sağlıklı bir ekonomi açısından büyük önem taşıyor.

Kurumsal raporlama ekosistemindeki gelişmeler entegre raporlamaya işaret ediyor

Entegre raporlama, uluslararası kurumların gündeminde üst sıralarda yer alıyor. B20 ve IOSCO, dünya çapındaki piyasa zorluklarına karşı yanıtın önemli bir parçası olarak bu raporlama düzenine ilgi gösteriyor. Avrupa Komisyonu entegre raporlamayı “bir adım önde” olarak etiketlerken, Japonya, Hindistan ve Birleşik Krallık gibi ülkelerde regülatör, daha uyumlu raporlama ve finansal istikrarı teşvik etmeye yönelik bir yol olarak entegre raporlamaya daha fazla ilgi gösteriyor.

Son dönemde kapsamlı, yalın bir kurumsal raporlama ortamına doğru yaşanan ivme, regülasyonlar, uluslararası standart ve çerçeve belirleyicilerin ortak çabaları ile artarak devam

ediyor. Günümüz iş dünyasının ve risk ortamının karmaşıklığı ihtiyaç duyulan kurumsal raporlama için kapsamlı çözüm geliştirmeyi zorlaştırıyor.

Bu noktada, küresel fikir birliği oluşturmaya yönelik önemli adımlar finansal ve finansal olmayan raporların entegrasyonunu sağlayacak bir küresel standartlar sistemi uzun süredir konuşulan bir konu olmakla birlikte, özellikle son dönemde standart ve çerçeve belirleyiciler arasında çok önemli görüşmeler yapılıyor. Uluslararası Entegre Raporlama Konseyi - IIRC ve uluslararası öneme sahip dört standart belirleyici (CDP, Küresel Raporlama Girişimi-GRI, Sürdürülebilirlik Muhasebesi Standartları Kurulu-SASB ve İklim Beyanları Standartları Kurulu-CDSB) bir araya gelerek ortak vizyonlarını açıklarken, Uluslararası Muhasebeciler Federasyonu (IFAC), finansal ve finansal olmayan bilginin bağlantılı bir şekilde aktarılmasını sağlayacak tutarlı ve bütüncül bir küresel raporlama standardının geliştirilmesi için çağrıda bulundu.

AB'nin 21 Nisan 2021 tarihinde açıkladığı sürdürülebilir faaliyetlere yönelik nakit akışını iyileştirmek için kapsamlı önlemler paketi de son gelişmeler arasında yer alıyor. Paket içerisinde önemli düzenlemeler yer alıyor. Bunlardan birisi, yine 21 Nisan 2021'de revize edilerek yayınlanan **"Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi"** (Corporate Sustainability Reporting Directive-CSRD). Finansal Olmayan Raporlama Direktifi (NFRD) tarafından getirilen mevcut kuralları revize edilerek güçlendirildiği bu direktif ile kurumsal dünyada sürdürülebilirlik bilgi akışının iyileştirmesinin amaçlandığını görüyoruz. CSRD ile şirketlerin, yatırımcılar ve diğer paydaşlar tarafından ihtiyaç duyulan güvenilir ve karşılaştırılabilir sürdürülebilirlik bilgilerini paylaşması öngörülüyor. Değer yaratmak için maddi olmayan varlıkların ve ilişkilerin önemini vurgulayan AB Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi (CSRD), sürdürülebilirlik açıklamalarını finansal bilgilerle eşit bir zemine oturtuyor. Direktif, kurumların karar vermede yararlı, güvenilir ve karşılaştırılabilir bilgiler sağlaması için çok değerli öneriler sağlıyor. Sürdürülebilirlik ve finansal bilgilerin karar alma süreçlerine entegre edilmesinin önemini vurgulayan öneriler, kurumların çalışma şeklindeki gerçek davranış değişikliklerini yönlendirmek için bilgiler arası bağlantıya odaklanan entegre düşünce ve entegre raporlamayı işaret ediyor.

Geleceğin "faaliyet raporlarının" normali

Standart ve çerçeve belirleyiciler arasında artan iş birliğinin, ilerlemeyi hızlandırdığı kuşkusuz. Bütüncül ve bilgiler arası bağlantıyı vurgulayan

tüm bu gelişmeler ışığında, entegre düşünce temeline dayanan entegre raporlamanın ana akım raporlama haline dönüşerek sürdürülebilirlik raporlamasının yerini alması çok muhtemel görünüyor. Hatta bugün entegre faaliyet raporu olarak adlandırdığımız bu raporlama düzenini, geleceğin "faaliyet raporlarının" normali olacağı çok açık. Bu çerçevede, oluşturulması hedeflenen küresel raporlama standartlarının, entegre raporlama çerçevesinin çatısı altında toplanmasını en olası sonuçlardan biri olarak görüyoruz.

Entegre düşünce ve entegre raporlamayı benimseyen kurumlar önemli bir rekabet avantajı sağlıyor

Kurumsal raporlama ekosistemindeki küresel çabaların da ortak olarak atıfta bulunduğu Entegre Raporlama, güçlü yönleri ile AB düzenlemelerinin de temelinde yatan sürdürülebilir büyüme stratejisi için önemli bir araç niteliğinde. Finansal bilginin yanı sıra çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim konularını temel alması ve sürdürülebilirlik riskleri-fırsatlarını ve kurumların faaliyetlerini şeffaf şekilde açıklamaları, yatırımcılar başta olmak üzere tüm paydaşlar tarafından beklenen güvenilir, karşılaştırılabilir bilgilerin raporlanmasını sağlaması açısından da son derece önemli. Yeşil Mutabakat çerçevesinde AB ile ticari faaliyette bulunan kurumların Entegre Raporlama yapıyor olması Sınırdaki Karbon Düzenlemesi ile karşı karşıya kalacakları durumlarda faaliyetlerine ilişkin tüm süreçleri şeffaf şekilde açıklayabilmelerine olanak sağlayacak. Düzenlemelerin de ötesinde, kurumların ihtiyacı olan yatırımları çekme noktasında da, entegre düşünce ve entegre raporlama yaklaşımını benimseyenler, diğerlerine göre önemli bir rekabet avantajı sağlayacaktır.

Sürdürülebilirlik ve finansal bilgilerin karar alma süreçlerine entegre edilmesinin önemini vurgulayan öneriler, kurumların çalışma şeklindeki gerçek davranış değişikliklerini yönlendirmek için bilgiler arası bağlantıya odaklanan entegre düşünce ve entegre raporlamayı işaret ediyor.